

# Yidanova cena, nejvyšší světové ocenění v oblasti vzdělávání, vyhlašuje laureáty za rok 2024

26.9.2024 - | PROTEXT

**Globální filantropická organizace Yidan Prize Foundation udělila nejvyšší světové ocenění v oblasti vzdělávání, Yidanovu cenu (Yidan Prize), za rok 2024. Laureáty se stali profesor Wolfgang Lutz za svou práci v oblasti výzkumu dlouhodobých přínosů krátkodobých investic do vzdělávání a tým tvořený profesorem Markem Jordensem, Marwou Zahrovou a Lukem Stannardem za jejich úsilí o oživení učení pro znevýhodněné děti v prostředí postíženém konflikty a s omezenými zdroji prostřednictvím digitální vzdělávací intervence organizace War Child Alliance s názvem „Can't Wait to Learn“ (Nadšení do učení). Nadace Yidan Prize Foundation dosud rozdělila na ocenění a podporu nositelů změny celkem 480 milionů hongkongských dolarů (přibližně 61,6 milionu USD), z čehož polovinu (240 milionů hongkongských dolarů, přibližně 30,8 milionu USD) tvoří neomezený projektový fond, umožňující laureátům rozšířit svou činnost ve více než 50 zemích.**

*„Svět se vyvíjí, a vzdělávání nesmí zůstat pozadu. Yidanova cena podporuje iniciátory změn a inovativní řešení, která napomáhají rozvoji vzdělávání v rychle se měnícím světě. Výjimečné úspěchy našich laureátů za rok 2024 mají zásadní význam pro přípravu dalších generací na nejistou budoucnost,“* řekl dr. Charles CHEN Yidan, filantrop a zakladatel Yidanovy ceny.

Tato cena vyzdvihuje perspektivní, inovativní, transformační a udržitelné iniciativy v oblasti výzkumu a rozvoje vzdělávání. Laureáti Yidanovy ceny obdrží 30 milionů hongkongských dolarů (přibližně 3,8 milionu USD), z čehož polovinu tvoří neomezený projektový fond ve výši 15 milionů HK, který slouží jako podpora při rozšiřování jejich práce.

*„V době složitých globálních výzev si nutně musíme uvědomit naléhavou potřebu vyzvednout vzdělávání do popředí globálního rozvoje. Zviditelněním a propojením výzkumu a praxe v oblasti řešení vzdělávacích potřeb se přiblížíme k dosažení Cíle udržitelného rozvoje OSN č. 4 v podobě zajištění inkluzivního a spravedlivého kvalitního vzdělávání pro všechny,“* uvedla ředitelka nadace Yidan Prize Foundation pro globální zapojení Lucy Lakeová.

## Vyzdvižení vzdělávání v globálním dialogu o udržitelném rozvoji

Yidanovu cenu za výzkum v oblasti vzdělávání (Yidan Prize for Education Research) za rok 2024 získal profesor Wolfgang Lutz, zasloužilý emeritní vědecký pracovník Mezinárodního institutu pro aplikovanou systémovou analýzu (IIASA). Současně je zakládajícím ředitelem Wittgensteinova centra pro demografii a globální lidský kapitál, které vzniklo ve spolupráci s IIASA, Rakouskou akademií věd a Vídeňskou univerzitou. Jeho statistický výzkum ukazuje dlouhodobé přínosy investic do všeobecného základního a středního vzdělávání. Jako statistik a demograf se stal průkopníkem hodnocení účinku vzdělávání na cíle udržitelného rozvoje – včetně zdraví, hospodářského růstu, rovnosti žen a mužů a odolnosti vůči klimatickým změnám – a ve své práci zdůrazňuje multiplikační efekt kvalitního vzdělávání pro lepší budoucnost. Projektový fond spojený s Yidanovou cenou plánuje využít k založení dvou výzkumných center ve spolupráci s univerzitou v Kapském Městě v Jihoafrické republice a univerzitou Chulalongkorn v Thajsku. Tato centra napomohou politickému rozhodování tím, že v Africe vyškolí více statistiků, respektive rozšíří důkazní základnu v oblasti budování resilience a adaptační kapacity vůči změně klimatu v pobřežních oblastech prostřednictvím

vzdělávání.

*„Práce Wolfganga Lutze poskytuje vědecký základ, který nám pomáhá najít souvislosti mezi lepší kvalitací, lepšími pracovními místy a lepším životem našich obyvatel. Jeho datové soubory, které jsou celosvětově k dispozici jako globální veřejný statek, mají zásadní význam pro informování veřejné politiky o tom, kam investovat omezené veřejné zdroje pro co největší změnu naší společné budoucnosti,”* uvedl Andreas Schleicher, předseda poroty Yidanovy ceny za výzkum v oblasti vzdělávání a ředitel Direktorátu pro vzdělávání a dovednosti OECD.

## **Zlepšení spravedlivého přístupu k radostnému učení prostřednictvím technologií**

Yidanovu cenu za rozvoj vzdělávání (Yidan Prize for Education Development) za rok 2024 získávají profesor Mark Jordans, ředitel výzkumu a vývoje v organizaci War Child Alliance, Marwa Zahrová, koordinátorka globálních programů, a Luke Stannard, ředitel programu Can't Wait to Learn. Ocenění vyjadřuje uznání společnému úsilí týmu pro výzkum a vývoj organizace War Child Alliance a týmu programu Can't Wait to Learn při rozšiřování přístupu ke vzdělání pro více než 205.000 znevýhodněných dětí. Program „Can't Wait to Learn“ využívá v souladu s národními učebními osnovami digitální technologie a obsah přizpůsobený místním podmínkám k poskytování kvalitního vzdělávání prostřednictvím online a offline her v prostředí zasaženém konflikty a s omezenými zdroji v osmi zemích včetně Ukrajiny, Libanonu, Ugandy, Jordánska a Jižního Súdánu. Tým společně se svými partnery navrhuje vzdělávací hry za účasti dětí a pedagogů tak, aby byla zajištěna jejich kulturní relevance a přístupnost, a nepřetržitě platformu vylepšuje na základě poznatků z vědeckého výzkumu a vyhodnocování realizace. Prostřednictvím projektu „Can't Wait to Learn“ se děti učí číst a počítat svým vlastním tempem s využitím tabletů, notebooků a mobilních telefonů. Tato finančně úsporná platforma přitom prokazatelně rozvíjí základní čtenářské a matematické dovednosti. Projektový fond Yidanovy ceny chce tým využít k rozšíření, testování a optimalizaci programu „Can't Wait to Learn“ v zemích, kde již program funguje, ale i v zemích, kam dosud nepronikl, na základě poznatků z výzkumu a zkušeností z implementace.

*„Inovativní, iterativní a kolaborativní přístup projektu Can't Wait to Learn ukazuje, že promyšleně navržené a nasazené vzdělávací technologie, stejně jako kulturně a kontextuálně relevantní vzdělávací obsah, mohou výrazně zlepšit přístup ke kvalitním a spravedlivým vzdělávacím příležitostem pro ty nejvíce znevýhodněné děti. Tento velkorysý přístup je nejen v souladu s národními učebními osnovami, ale zároveň zohledňuje realitu, s níž se ti nejzranitelnější potýkají,”* uvedla Dorothy K. Gordonová, předsedkyně poroty Yidanovy ceny za rozvoj vzdělávání a členka správní rady Institutu UNESCO pro informační technologie ve vzdělávání.

Úspěchy laureátů za rok 2024 budou oficiálně oslaveny na slavnostním předávání Yidanovy ceny 8. prosince. V Hongkongu, kde se při této příležitosti sejdou vedoucí představitelé v oblasti vzdělávání, veřejné politiky a filantropie, se 9. prosince uskuteční také výroční summit Yidanovy ceny, který se bude věnovat významu resilience ve vzdělávání.

## **Urychlení pozitivních změn ve vzdělávání po celém světě**

Yidanova cena podpořila od svého vzniku 19 nositelů změn ve vzdělávání v jejich projektech napříč geografickými regiony. Patří mezi ně i laureát ceny za rozvoj vzdělávání pro rok 2023 Shai Reshef, který rozšířil přístup k vysokoškolskému vzdělání prostřednictvím Lidové univerzity. Ta poskytuje virtuální vzdělávání více než 137.000 studentů z celého světa, kteří se potýkají s finančními, geografickými, kulturními nebo zeměpisnými bariérami. Laureátka ceny za výzkum v oblasti vzdělávání za rok 2022 Dr. Linda Darling-Hammondová zase díky svému výzkumu seznámila pedagogy a tvůrce politik ve více než 15 zemích s metodami spravedlivého vyučování a učení.

*„Letošní nominace představují živý obraz pokroku ve vzdělávání na celém světě. Obzvláště pozitivní je pro nás nárůst týmových nominací. Potvrzují, jak důležitá je spolupráce, pokud chceme přinášet trvalé změny ve vzdělávání,“* řekl dr. Koichiro Matsuura, předseda hodnotícího výboru Yidanovy ceny a bývalý generální ředitel UNESCO.

Nominace na Yidanovu cenu za rok 2025 lze podávat od 25. října 2024 do 31. března 2025.

## **O NADACI YIDAN PRIZE FOUNDATION**

Yidan Prize Foundation je globální filantropická nadace, jejímž posláním je vytvářet lepší svět pomocí vzdělávání. Prostřednictvím Yidanovy ceny a sítě inovátorů podporuje nadace myšlenky a postupy v oblasti vzdělávání – konkrétně takové, které mohou pozitivně změnit životy a společnost.

Yidanova cena je nejvyšší světové ocenění v oblasti vzdělávání, udělované jednotlivcům nebo týmům za významný teoretický nebo praktický přínos ke zlepšování vzdělávání. Udělována jsou vždy dvě ocenění, která se vzájemně doplňují: Yidanova cena za výzkum v oblasti vzdělávání a Yidanova cena za rozvoj vzdělávání. Ceny mají také praktický přínos – laureáti každé z nich získají kromě zlaté medaile a peněžní odměny ve výši 15 milionů hongkongských dolarů i neomezený projektový fond ve výši 15 milionů hongkongských dolarů na dobu tří let. Týmy se o projektový fond a peněžní odměnu dělí rovným dílem.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/yidanova-cena-nejvyssi-svetove-oceneni-v-oblasti-vzdelavani-vyhlasuje-laureaty-za-rok-2024/2574401>